

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України "Про внесення зміни до статті 23 Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" щодо надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації деяким категоріям працівників сфери фізичної культури і спорту"

1. Мета

Проєкт Закону України "Про внесення зміни до статті 23 Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" щодо надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації деяким категоріям працівників сфери фізичної культури і спорту" (далі – проєкт Закону) розроблено з метою забезпечення стабільного функціонування системи дитячо-юнацького та резервного спорту в умовах воєнного стану, збереження кадрового потенціалу закладів спеціалізованої позашкільної освіти спортивного профілю та спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт Закону розроблений за власною ініціативою Міністерства молоді та спорту України.

Статтею 53 Конституції України кожному гарантовано право на освіту. Водночас у зв'язку із введенням в Україні правового режиму воєнного стану відповідно до статті 64 Конституції України та статті 3 Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, допускається тимчасове обмеження окремих конституційних прав і свобод людини і громадянина, зокрема права на освіту.

В умовах воєнного стану та проведення загальної мобілізації особливого значення набуває забезпечення безперервного функціонування системи дитячо-юнацького спорту та закладів спеціалізованої позашкільної освіти спортивного профілю.

Варто зазначити, що дитячо-юнацькі спортивні школи та заклади спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання забезпечують проведення багаторічного безперервного навчально-тренувального процесу, виконують важливу освітню, соціальну та виховну функцію, забезпечуючи фізичний розвиток дітей і молоді, формування здорового способу життя, організацію змістовного дозвілля, психологічну підтримку та соціальну адаптацію дітей в умовах воєнного стану. В умовах збройної агресії російської федерації проти України заняття фізичною культурою і спортом є одним із важливих інструментів підтримки психоемоційного стану дітей та молоді.

Особливої актуальності набуває питання адаптації та інтеграції дітей, які повертаються в Україну після тимчасового перебування за кордоном. Для таких дітей спортивне середовище сприяє психологічному відновленню, соціалізації,

відновленню комунікації з однолітками та інтеграції в український освітній простір.

Ключову роль у забезпеченні безперервності навчально-тренувального процесу відіграють тренери-викладачі дитячо-юнацьких спортивних шкіл та закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, які працюють за основним місцем роботи. Саме вони забезпечують підготовку спортивного резерву держави, розвиток дитячо-юнацького спорту, підготовку спортсменів до участі у всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях, а також формування кадрового потенціалу українського спорту.

За наявними статистичними даними, загальна кількість тренерів-викладачів дитячо-юнацьких спортивних шкіл та закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання чоловічої статі віком до 60 років становить близько 4300 осіб. Зазначена кількість є незначною у масштабах мобілізаційного ресурсу держави, однак критично важливою для забезпечення функціонування системи дитячо-юнацького спорту.

Водночас законодавство України не передбачає для цієї категорії працівників права на відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації, що створює ризики суттєвого кадрового дефіциту у сфері дитячо-юнацького спорту, припинення діяльності окремих спортивних шкіл та секцій, скорочення доступу дітей і молоді до занять спортом, а також втрати спортивного резерву держави.

Прийняття проєкту Закону дозволить забезпечити збереження кадрового потенціалу закладів спеціалізованої позашкільної освіти спортивного профілю, гарантувати безперервність навчально-тренувального процесу, підтримати розвиток дитячо-юнацького спорту, створити належні умови для фізичного та психологічного розвитку дітей і молоді в умовах воєнного стану, а також сприятиме поверненню та успішній адаптації дітей, які перебували за кордоном.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону пропонується внести зміни до частини третьої статті 23 Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" шляхом доповнення її пунктом 7, яким надається право на відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації тренерам-викладачам, які працюють у закладах спеціалізованої позашкільної освіти спортивного профілю та спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання за основним місцем роботи.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють:

Закон України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію";

Закон України "Про правовий режим воєнного стану";

Закон України "Про фізичну культуру і спорт";

постанова Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 220 "Про

затвердження Положення про Міністерство молоді та спорту України".

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту Закону не потребує виділення додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не виносився на громадське обговорення.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадські антикорупційна, антидискримінаційна, гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Очікуваний результат реалізації акта – забезпечення стабільної системи дитячо-юнацького спорту та закладів спеціалізованої позашкільної освіти спортивного профілю та спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання в умовах воєнного стану, збереження кадрового потенціалу тренерів-викладачів, безперервності навчально-тренувального процесу, а також створення належних умов для фізичного, психологічного та соціального розвитку дітей і молоді. Реалізація положень Закону сприятиме підтримці адаптації дітей, які повертаються в Україну після тимчасового перебування за кордоном, розвитку спортивного резерву держави та забезпеченню участі українських спортсменів у всеукраїнських і міжнародних спортивних заходах.

Критерієм ефективності реалізації акта є збереження мережі та забезпечення стабільної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл та закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, недопущення скорочення кількості тренерів-викладачів, збереження контингенту дітей та молоді, залучених до занять спортом, а також забезпечення безперервності підготовки спортивного резерву держави.

Вплив реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Діти та молодь, які займаються у дитячо-юнацьких спортивних школах та закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання	позитивний	Забезпечення безперервності навчально-тренувального процесу, доступу до занять спортом, фізичного розвитку, психологічної підтримки та соціалізації в умовах воєнного стану
Діти, які повертаються в Україну після тимчасового перебування за кордоном	позитивний	Створення умов для адаптації, інтеграції у навчальне та спортивне середовище, психологічного відновлення та повернення до активного способу життя
Батьки дітей та молоді	позитивний	Забезпечення можливості для дітей продовжувати систематичні заняття спортом в організованому середовищі
Тренери-викладачі закладів спеціалізованої позашкільної освіти спортивного профілю та спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання	позитивний	Збереження можливості здійснювати професійну діяльність за основним місцем роботи та забезпечувати безперервність підготовки спортсменів
Дитячо-юнацькі спортивні школи	позитивний	Збереження кадрового потенціалу, стабільне функціонування закладів та недопущення скорочення спортивних груп
Держава та сфера фізичної культури і спорту	позитивний	Забезпечення розвитку дитячо-юнацького спорту, підготовки спортивного резерву держави та підтримки участі українських спортсменів у всеукраїнських і міжнародних спортивних змаганнях

Мобілізаційна система держави	нейтральний	Дія акта поширюватиметься на обмежену кількість осіб — близько 4300 тренерів-викладачів чоловічої статі віком до 60 років, що не матиме суттєвого впливу на мобілізаційний ресурс держави
-------------------------------	-------------	---

Міністр молоді та спорту України

Матвій БІДНИЙ

" _____ " _____ 2026 р.